

mavrica

2016, letnik 10. št. 33

KOLOFON:

Založnik:

SKD Istra Pula,
Držičeva 2, 52100 Pula, Hrvatska

Ime publikacije:

Mavrica
2016, letnik 10, št. 33

Urednica:

Vesna V. Zmaić

Uredniški odbor:

Klaudija Velimirović, Danica Avbelj,
Danica Bojković, Mirjam Pram

Oblikovanje in grafična priprava:

AIKO, Maja Cerjak s.p.

Tisk:

Kerschoffset d.o.o.

Fotografija na naslovnici:

Pozdravljena pomlad, Aleš Zdešar

Naklada:

350 izvodov

Mavrica je glasilo društev:

SKD Istra Pula
SKD Oljka Poreč
SKD Ajda Umag

Uradne ure Skd Istra Pula:

Uradni dnevi: 10.00 – 12.00
razen ob četrtkih: 16.00 - 18.00

Facebook ime: Skd Istra Pulj

Prispevke za Mavrico pošljite na:

slovinci@skdistra.hr

Glasilo sofinancirajo:

Urad Vlade Republike Slovenije za
Slovence v zamejstvu in po svetu
Savjet Republike Hrvatske za nacionalne
manjine

Fotografije:

Če ni drugače navedeno so fotografije last
Skd Istra Pula, ostalih slovenskih društev
v Istri, Fotolie, Slovenske turistične organi-
zacije in drugih internetnih virov.

♦ ♦ ♦

Dragi bralci!

V rokah držite novo Mavrico, prvo letos. V društvu smo precej uspešno zaznamovali deset let zbora Encijan in kreativne delavnice, manj znano je, da deset let šteje tudi časopis Mavrica!

Uvedli smo torej nekaj sprememb, za katere verjamem, da ste jih tudi sami opazili. Glasilo smo vizualno in grafično osvežili, dopolnili vsebino in tako naredili sodoben in privlačen časopis, ki poleg poročil o dogajanju v društvu, ponuja še marsikatero zanimivo, zabavno ali koristno informacijo.

Mavrica je od leta 2014 skupno glasilo Koordinacije slovenskih društev v Istri, zato boste lahko prebrali kakšen prispevek o dogodkih rojakov iz Poreča, Umaga, Lovrana, Buzeta in Labina.

Prvi urednik Mavrice Srečko Gnjiđić vas je leta 2006 povabil, da sodelujete pri vsebini - to še vedno velja. Pišite o svojem prihodu v Pulj, mogoče o zgodbi vaših prednikov, spominih, ki bi želeli, da so nekje zapisani. V tej številki nam je izredno zanimivo zgodbo poslala Marija Langer. Veseli smo prispevkov učencev dopolnilnega pouka slovenskega jezika, tokrat lahko preberete tri. Objavili smo zapis o Slovenskem večeru in vtise z koncerta zbora v Kočevju. Predstavljamo vam Ekomuzej hmeljarstva, po nekaterih podatkih najlepši v Evropi.

Bruno Stermotić je napisal članek o svečanosti ob desetletnici zbora in kreativne, medtem ko je Ivanka Koletnik spesnila kar dve pesmi, za nekdanjo in novo predsednico, ki vam jo predstavljamo v intervjuju. Ta uvodnik vam pišem v petek pred veliko nočjo. Naše kreativke in kuharske mojstrice iz zdravega življenja se pripravljajo na promocijo društva na velikonočni puljski tržnici, zato v duhu praznikov z vami delimo recept! Na koncu Mavrice smo vam nanizali nekaj zanimivih razstav in dogodkov v Pulju – pogledjte na 24. 6. 2016 – in Ljubljani. Seveda nismo našeli vseh, za več obiščite spletno stran Turističe zajednice Pula in spletno stran TIC Ljubljana. Aktualne dogodke društva najdete, če všečkate naš Facebook profil: SKD Istra Pulj.

Želim vam prijetno branje!

♦ ♦ ♦

Vesna Vukšinić Zmaić, urednica

kazalo

04 Intervju

Danica Avbelj: Treba bo delati na vključevanju mladih

07 Dogodki

Na slovensko vižo smo se lepo naplesali
Čisto vsak nastop je pomemben
Marko Sosič: Umetnik mora biti odgovoren do
svojih privilegijev

11 Obletnica

Glazbeno scenska čarolija

14 Dogodki - desetletje kreativnosti

Rezultati našega dela so delo naših rok
Štefanija Sliško: Vse se da, če se hoče

17 Pišemo slovensko

Noč muzejev
Peti letni čas

20 Šolski izlet

Povezovanje mladih

22 Likovni tečaj

Po nadarjenosti so si blizu

24 Spomnim se

Spomini na mojo omico

26 Odkrivajmo Slovenijo

Zgodba o zelenem zlatu in pivu

29 Praznični recept

Pehtranova potica

30 Hrana je zdravilo

Ingver

32 Program v našem mestu

34 Spis o šolskem izletu

Pri naših prijateljih

35 Nekrolog

In memoriam Matevžu Slamniku

"Da bi uspeli, morate biti pripravljeni, da zgrabite priložnost, ko se pojavi. Zapomnite si, da se štiri stvari nikoli ne vrnejo: izgovorjena beseda, izstreljena puščica, življenje, ki je minilo, in zamujena priložnost." - Og Mandino

Danica Avbelj je mesto predsednice društva SKD Istra prevzela konec lanskega leta, ko se je v društvu nanizalo kar nekaj sprememb. Z delovnega mesta se je poslovila dolgoletna tajnica Jasmina Ilić Draković, spremenil se je zakon o društvih, birokracije je vse več, denarja manj, razpisni pogoji natečajev pa se zaostrujejo. Društvo je mlado, a kaže, da čas zahteva spremembe. Zanima nas, kako se jih bo lotila nova predsednica, ki prihaja iz ene najbogatejših občin v Sloveniji, Domžal, a se zadnja leta najraje zadržuje v Barbarigi.

Vesna V. Zmaić

danica avbelj: treba bo delati na vključevanju mladih

V življenju je delala na različnih delovnih mestih. Ni ji tuje ne zavarovalništvo, ne prodaja, delala je tudi v turistični agenciji. V Tosami v Domžalah je bila zaposlena kot trgovska potnica, kasneje pa kot predsednica tamkajšnjega sindikata. Izbrali so jo za predsednico območnega sindikata in povabili v izvršni odbor Zveze svobodnih sindikatov Slovenije. Kasneje, ko so se sindikati formirali po panogah, je bila predsednica tekstilnega sindikata Slovenije.

Spoštovana predsednica, z vodenjem organizacije imate izkušnje in sklepamo, da vam nova vloga v društvu ne bo delala preglavic.

Mislim, da mi ne bi smela. Osnovne stvari so mi poznane, kar se pa tiče finančnega poslovanja in zakonov o društvih, ti se spreminjajo in se jih moram še naučiti.

Ali mislite, da boste kot predsednica lahko izboljšali katero od področij delovanja društva?

V preteklih letih sem imela priložnost videti delovanje društva kot članica društva SKD Istra. Ne morem obljubiti velikih sprememb, sem pa funkcijo sprejela tudi z namenom, da se nekatere stvari vendarle spremenijo. Mislim, da bo treba delati predvsem na vključevanju mladih, da se društvo pomladi. Večina članov iz prve generacije šteje

že čez 60 let in če se ne bo društvo pomladilo, lahko čez dvajset let to našo trgovino, če se tako izrazim, kar zapremo.

Kako bi pritegnili mlade?

Zagotovo to ni prav enostavna naloga. Načinov je več, vprašanje je, kateri je pravi in kako se ga bomo lotili. Mogoče je potrebno organizirati srečanje mladih, jim ponuditi prostor, sugerirati, kaj si želi društvo in vprašati, kaj si želijo oni. Otroci Slovencev v Pulju slabo poznajo Slovenijo in slovenski jezik, mislim, da nekateri starši in stari starši tudi premalo naredijo za to, da bi njihovi otroci bolje spoznali njihovo prvotno domovino. Člane in članice pozivam, da vprašajo otroke in vnuke, kaj bi si želeli v društvu, nam sporočijo, in mlade spodbudijo, da se vendarle pridružijo društvu v Pulju.

Ali mislite, da bi organizirali kakšno novo interesno skupino?

Interesna skupina se formira na podlagi povpraševanja. Ljudje so tisti, ki morajo povedati, kako napravimo društvo, ki bo prijazno do vseh. Dobro je, da nekdo, ki se želi preizkusiti v igranju, to svojo željo uresniči v dramski skupini.

Če nekdo že obiskuje delavnice, likovno, kreativno, zdravo življenje ali zbor – mora v tem najti sebe. Bomo pa seveda organizirali še kakšno, če bo za to dovolj povpraševanja.

Danica Avbelj z veleposlanico Republike Slovenije na Hrvaškem, dr. Smiljano Knez

Na različnih razpisih županije in mesta se postavlja vprašanje, na kakšen način društvo doprinese mestu in ali ima kakšen širši družbeni vpliv. Kako bi vi odgovorili na to vprašanje?

Pred kratkim smo v društvo povabili mlade članice, da se vključijo v izobraževanje o prijavah na evropske projekte, ki potekajo v mestu. Pogovarjali smo se tudi o tem, kakšen projekt bi kot društvo lahko prijavi, saj so projektni pogoji in dokumentacija evropskih razpisov zahtevni, pri večini pa gre za mednarodno sodelovanje. Kar se tiče doprinosa in vidnosti v mestu, Skd Istra naredi veliko na kulturnem področju, pogovarjamo pa se tudi o realizaciji čistilne akcije. Projekt bi imel pozitiven vpliv na družbo in na mesto. Mislim, da bi se veliko ljudi priključilo tej akciji, je pa organizacijsko precej zahteven.

Za društvom je velika prireditev, obletnica pevskega zbora in kreativne delavnice. Kakšni so vtisi?

Kot predsednica sem zelo ponosna na kreativno delavnico in pevski zbor. Kreativna delavnica je predstavila svoja dela v Domu hrvatskih branitelja

in odkar spremljam njihove razstave, mi je bila ta najbolj všeč. Lepo so predstavile dosedanje delo. Ravno tako je s pevskim zborom. Takšnega vzdušja pri zborovskem petju nismo že dolgo videli ne v Pulju, ne daleč naokrog. Za umetniško podobo odra in programa gre zahvala dirigentki in umetniški vodji zbora Paoli Stermotic, za kar ji moram iskreno čestitati.

Na prireditve so prišli tudi pomembni gostje.

Res je, s svojim obiskom nas je počastil minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Gorazd Žmavc s svetovalcem z zamejstvo Rudi-jem Merljakom, iz Zagreba je prišla veleposlanica Republike Slovenije na Hrvaškem, dr. Smiljana Knez, in predsednik Zveze slovenskih društev na Hrvaškem, Darko Šonc, pa direktor Mohorjeve družbe iz Celovca, Franz Kelih, ki nam je podaril knjige v vrednosti 8000 €. Ponosni smo na njihov obisk.

Zbor je posnel tudi CD, poslušali ste ga, kaj lahko poveste o njem?

Vsak, ki bo dobil ali kupil ta CD, ga bo z veseljem poslušal od prve do zadnje pesmi. Poslušal ga bo lahko večkrat, saj je vsaka pesem po svoji drugačna in lepša.

Snemanje je bil izredno velik finančni zalogaj za društvo, zato zanj še vedno sprejemamo donacije v višini 50 kun. Tisti, ki so donirali pred izidom CD-ja, ga lahko dvig-

nejo v tajništvu društva. Tudi če kdo nima CD predvajalnika, naj ga drugje posluša. Ne bo mu žal.

Društvo ima veliko knjižnico, pred kratkim je dobilo donacijo novih knjig – komu je namenjena knjižnica?

Knjižnica šteje čez 2000 knjig in je namenjena vsem članom SKD Istra v Pulju. Ugotavljamo sicer, da ni prav veliko ljudi, ki si sposojajo knjige. Želela bi, da jih je več, zato vabim člane, da pridejo v knjižnico, si izberejo knjigo in berejo. Išče-mo načine, kako bi pritegnili čla-ne k branju in mogoče bomo našli kakšno rešitev. Seveda pa je to tudi stvar izbire posameznika.

Kaj bi si želeli za društvo in njegove člane?

Želim si, da tisti, ki kakorkoli pripomorejo k delovanju tega društva, to naredijo zato, ker tako želijo in čutijo pripadnost temu društvu. Želim si, da bi se vsi počutili dobro in prijetno v društvu. Želim si tudi, da se med seboj družijo v dobri volji. V upravnem odboru se trudimo, da naredimo najboljše za vse, zato tudi sprašujemo člane po predlogih. Če kdo misli, da nekaj ni čisto po njegovi meri, naj pomisli, če je mogoče dobro za večino ter spoštuje odločitve upravnega odbora, saj karkoli delamo, delamo v veri, da je dobro za vse.

Draga naša Klaudija!

*Ni besed ZAHVALE,
Ki za vaš opravljen trud, delo in
USPEH,
V letih teh DESET, pri SKD ISTRA
PULJ
Pravi pomen bi dale.*

*Jasmina je odšla, sedaj se tudi vam
več ne da,
Naj bo tako kot je, saj vas povsod,
HVALA BOGU
Imamo še!*

*Naj leta v zdravju, sreči PETJU in z
vnuki vam teko
Tudi POČITKA naj več bo,
bodite zadovoljna in vesela
ŽELIMO, da bi se z nami ENCIJANČ-
KI vedno lepo imela!
Hvala, hvala, hvala, vsi tvoji*

Draga naša Danica

*V lepo nalogo si se podala,
PRESEDNICA naša ZALA
Vsekakor v imenu nas vseh
SLOVENCEV in ENCIJANČKOV,
ki radi te imamo in tvoj trud cenit
znamo
ISKRENA HVALA.
Naj leta v zdravju sreči ti teko, bodi
zadovoljna in vesela,
Lahko bi ves vsvet objela...
A s počasnimi koraki naprej, naj ti
Klaudija vse trike pove,
da DESET let boš zdržala,
SLOVENCE, ENCIJANCE in VSE
uspešno naprej peljala!
To so iskrene želje za tvoj 26
rojstni dan ob priložnosti
NAZDRAVIMO vsi tvoji ...*

Ivanka Koletnik

Klaudija Velimirović

na slovensko vižo smo se lepo naplesali

Družabna igra je vse nasmejala

Do leta 2015 smo Slovenski večer v društvu organizirali že osemkrat. Spominjamo se lepih druženj z raznolikimi kulturnimi programi, ki smo jih pripravljali sami s skupnimi močmi.

V nadaljevanju jih bom omenila le nekaj. V najetem prostoru italijanskega doma kulture v Pulju, popularnem Circolu, smo na prvem slovenskem večeru prvič slišali ubrano petje zbora Encijan. Poskrbljeno je bilo tudi za večerjo in glasbo, ob kateri smo se veselo zavrteli. Spomnim se, da je bil oder okrašen s cvetnim aranžmajem v

starem kovčku, simbolom našega prihoda v te kraje. To je bila odlična ideja naše Bojane. Spet drugič, v istem ambientu, nam je gostujoči glasbenik iz Slovenije dvignil razpoloženje, saj je pripravil »za vsakega nekaj« in na plesišče privabljal vse povprek. Takrat se nam je pridružilo tudi nekaj članov iz slovenskih društev iz Labina in Poreča. Naše prostovoljke so bile izredno pridne, saj so pripravile tudi nekaj za pod zob, da smo lažje plesali. Lansko leto smo se na pragu decembra znašli v precejšnji zadregi, ker je v blagajni vladala »suša«. Alojzija Slivar je ob pogovoru na temo slovenskega večera izrazila mnenje, da prireditve moramo izpeljati. »Bo pa vsak nekaj prinesel in se bomo ob prigrizku in kozarčku vseeno družili in poveselili«, je dejala. Tudi ostali smo se strinjali z njenim predlogom, da bi bilo škoda, če bi se ta lepa tradicija prekinila. Sestali smo se kar v naši galeriji.

Na dan dogodka je predsednica Danica še enkrat dokazala, da obvlada kuhinjske veščine, predvsem pri pripravljanju slovenskih jedi in sladici. Celo popoldne je v kuhinji slovenskega doma dišalo po kislem zelju, ki se je kuhalo skupaj s carskim mesom. Zvečer smo se najbolj gnetli ravno ob tej slastni dobroti. Na mizi so bile tudi nepogrešljive kranjske klobase ter veliko drugih jedi in sladici, takšnih in drugačnih, da se je miza kar šibila. Bojan Bukovnik je poskrbel, da so iz zvočnikov prihajale Avsenikove in druge prijetne slovenske melodije, ki so vabile k plesu predvsem poskočne polke. Na vrsto je prišla tudi družabna igra s štirimi plesnimi pari, ki so imeli na voljo en stol premalo, da bi lahko vsi sedli v trenutku, ko se je glasba prekinila (tisti par, ki ni bil dovolj hiter, je seveda izpadel).

Ob tem tekmovanju ni manjkalo smeha med tekmovalci, prav tako ne med publiko, ki je navijala. Skratka, na slovensko »vižo« smo se lepo naplesali. Žal nam je, da se nam ni pridružilo več članov, saj je slovenski večer priložnost za druženje v kar se da velikem številu. Veselje in smeh so zdravilni – tako ugotavljajo znanstveniki – druženja pa nas bogatijo. Torej niti ni potrebno čakati na naslednji slovenski večer. Pridružite se nam na dogajanjih, dogodkih, ki jih organizira društvo. Ko se odlepimo od televizorja in stopimo iz stanovanja, nam navadno ni žal. Le hoteti je treba.

Klaudija Velimirović

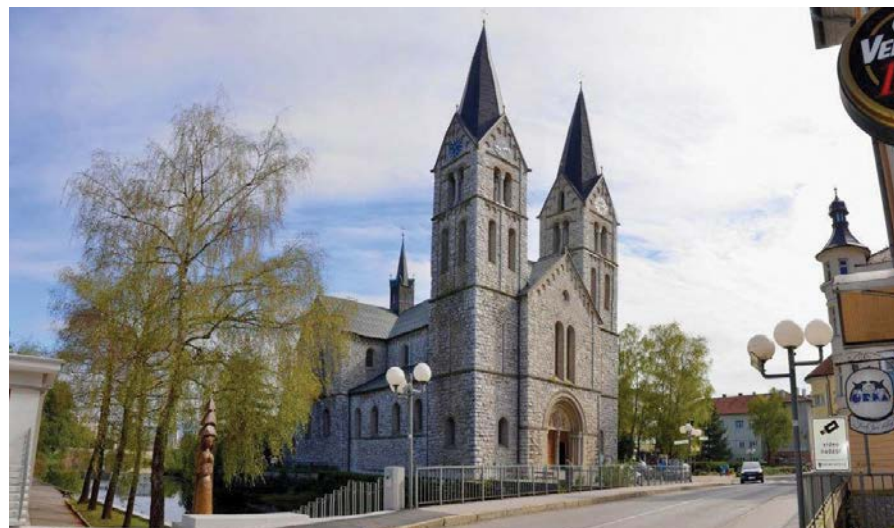
čisto vsak nastop je pomemben

Člani zbora Encijan so se že večkrat prepričali, da je čisto vsak nastop pomemben, saj se nikoli ne ve, kdo posluša. Tako so melodije koncerta v Postojni še dolgo odzvanjale v ušesih vseh prisotnih, še posebej pevcev in dirigenta mešanega pevskega zbora Cantate Domino iz Kočevja.

Nastop v začetku julija lanskega leta na prireditvi Dobrodošli doma s sakralnim programom v župnijski cerkvi na Ptuj, je samo še potrdil njihov načrt, da se z zborom Encijan srečajo ponovno. Tako so nas povabili, da 9. januarja Encijan nastopa na tradicionalnem božičnem koncertu v cerkvi sv. Jerneja v Kočevju.

Tam smo se prepričali, da je Cantate Domino zelo kvaliteten zbor. Deluje že več kot 25 let, v program pa vključuje slovenske in tuje ljudske pesmi, gospel ter sakralno glasbo. V zboru pojejo mlajši člani z glasbeno izobrazbo, nekateri pevci imajo celo šolane glasove.

Kočevje je majhno mesto s približno 9.000 prebivalci, od Postojne je

Cerkov sv. Jerneja v Kočevju

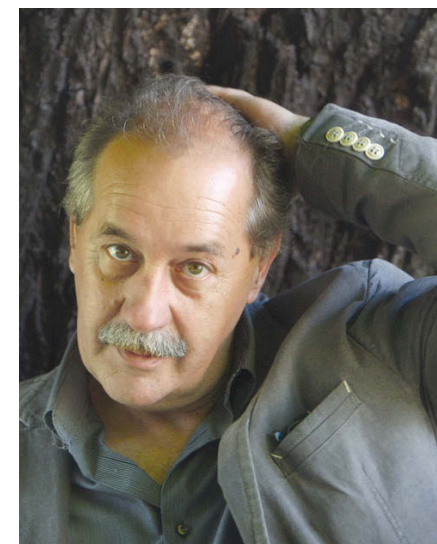
oddaljeno kakih 70 kilometrov proti jugovzhodu. V mestu stoji mogočna kamnita župnijska cerkev, ki je menda med največjimi v Sloveniji, zgrajena med letoma 1900 in 1903. Organizator koncerta nas je vnaprej opozoril, naj se za nastop toplo oblečemo, saj so zaradi muhastega vremena mrzli dnevi debele kamnite zidove cerkve močno ohladili, zato je bilo noter celo bolj mrzlo kot na prostem. To pa ni omajalo na mraz navajenih Kočevcev, saj so potrpežljivo sedeli in poslušali mašo, ki sta jo s petjem spremljala oba zbor. Po njej je sledil še koncert našega gostujočega zbora, katerega pesmim so poslušalci prav tako z veseljem prisluhnili. Zboru Encijan je veliko priznanje in potrditev za izvedbo nastopa pomenil topel aplavz publike. Zapeli smo vsem znano Sveto noč, pa Jingle Bells (v prevodu Zvončki) in tudi skladbo Ave Maria, ki jo je v 15. stoletju napisal italijanski skladatelj Caccini. Naša izvedba je pri pevcih domačega zbora pustila lep vtis, saj so nam čestitali za odlično interpretacijo.

Po koncertu in okrepitvi smo jo takoj ubrali nazaj proti domu. V toplem avtobusu smo kar lepo zadremali, saj nas je celodnevna aktivnost z osemurnim potovanjem v obe smeri kar precej utrudilo ...

m

Danica Bojković

V počastitev Prešernovega dne, 8. februarja, največjega slovenskega kulturnega praznika, sta SKD AJDA Umag in Svet slovenske narodne manjšine Umaga organizirali literarni večer z enim najbolj pomembnih sodobnih slovenskih pisateljev, Markom Sosičem. Prostor mestne knjižnice je bil poln ljubiteljev lepe besede, ki so prišli, da bi videli in slišali znanega literata.

marko sosič: umetnik mora biti odgovoren do svojih privilegijev

Predsednica Danica Bojković je pozdravila vse prisotne in se zahvalila, da so se odzvali vabilu. Med prisotnimi so bili podžupan Umaga Niko Čančarevič, predstojnik oddelka za družbene dejavnosti Slaviša Šmalc in predstavniki DIP Histria Piran ter člani društva in ostali someščani. Nato je besedo prevzel ravnatelj Mestne knjižnice Umag, Neven Ušumović, ki je predstavil pisatelja Marka Sosiča in povezovalko Ireno Urbič iz Forum Tomizza Koper. Urbičeva je bila še posebej navdušena nad našim vabilom na proslavo Prešernovega dne, ker, kot pravi, v Sloveniji skoraj več ne uporabljajo tega izraza, temveč samo izraz slovenski kulturni praznik.

Na začetku se je dotaknila tematike žice na meji med Hrvaško in Slovenijo, nad katero se zgražajo ljudje z obeh strani meje, zato se bodo še naprej trudili pripomoči k njeni odstranitvi. Na splošno je govorila o pisatelju in njegovem življenju, o Marku kot hrvaškem študentu, diplomiral je namreč na Akademiji za dramske umetnosti v Zagrebu, o Marku, ki je režiral razne predstave za slovenska in italijanska gledališča in bil tudi umetniški vodja Slovenskega narodnega gledališča v Novi Gorici ter umetniški vodja in ravnatelj Slovenskega stalnega gledališča v Trstu.

Na vprašanje, kako je biti Slovenec v Trstu, je pisatelj poudaril, da je Trst multikulturno središče, kjer je problem koeksistence velik, vendar se je tam slovenski segment vedno boril in tudi preživel.

Vsi štirje njegovi romani, Balerina, Balerina iz leta 1997, Tito, amor mijo iz 2005, Ki od daleč prihajaš v mojo bližino in Kratki roman o snegu in ljubezni iz 2015 so bili v ožjem izboru za nagrado kresnik za najboljši slovenski roman preteklega leta. Prejel je različne filmske in gledališke nagrade, medtem ko je za roman Balerina, Balerina dobil tudi mednarodno literarno nagrado Umberto Saba in prvo nagrado Città di Salò 2005.

Njegovi liki so do leta 2012 ruralni, vezani na tržaški Kras, medtem ko je v romanu Ki od daleč prihajaš v mojo bližino glavni lik prvič urbani, skoraj da rasistični Slovenec iz Pulja, ki ne more sprejeti dejstva, da ima njegova žena sorodnike v Bosni. Pisatelj je najprej napisal radijsko in zatem TV igro, ter na koncu fabulo predelal v filmsko zgodbo za dolgometražni film. Premiera bo letos na Festivalu filma v Portorožu.

Z leve: Neven Ušumović, Irena Urbič, Danica Bojković in Marko Sosič

Na vprašanje, kako vidi razliko med pisateljem in umetniškim vodjo gledališča, je odgovoril, da pisatelji delujejo navznoter, medtem ko se v gledališču deluje navzven – proti publiki. Poudaril je, da mora biti umetnik zelo odgovoren do svojih privilegijev – pisateljstvo, gledališče, film, vse mora imeti nek smisel, kjer mora pisatelj izpostaviti najgloblji del sebe, če hoče, da bo to prava umetnost.

Balerina, balerina je edini roman preveden hrvaški jezik, kar ni bilo posebej težko, saj je narečje Slovencev v Trstu zelo podobno istrskemu narečju. Neven Ušumović je poudaril, da imajo vsi Sosičevi romani precizno strukturo, skozi katero se občuti glasbeno zaznamovana nit, ki povečuje gradacijo. To se pojavlja tudi v tem romanu skozi oči petnajstletnega avtističnega dekleta, katerega svet je omejen, percepcija nezanesljiva in atemporalna, vsa v sedanjosti, čeprav se dogajanje stopnjuje do njenega tridesetega leta. Roman je nastal iz

pisateljeve nujnosti, da v določenem obdobju svojega življenja spozna kdo pravzaprav je in da najde svoje mesto v tem globalnem svetu. V zadnjem Kratkem romanu o snegu in ljubezni iz leta 2015 sta glavni junakinji prijateljici Alma, ki živi v Asiagu ob vznožju italijanskih Alp, in Olga, ki živi v Trstu. Ženski se nista videli že več kot 20 let. Glavni motiv je izražen preko Alminega sina Anđela, ki nikakor noče govoriti materni slovenski jezik in poprime psihologijo fašista ter se začne nasilno vesti do matere. Na žalost, je poudaril Sosič, je nasilje danes v svetu zelo razširjeno, kar je tudi razlog za dobro trženje nekaterih zvrsti umetnosti.

Ob zaključku je Marko Sosič poudaril, da sta se z Ireno pravkar vrnila iz Ljubljane s pogreba in da današnji pogovorni večer posveča tragično umrlemu slovenskemu pesniku, esejistu, velikemu umetniku in predvsem velikemu človeku, Alešu Debeljaku.

Cel večer je bila prisotna posebna sinergija in pozitivna atmosfera med pisateljem in publiko. Ta je pozorno spremljala pogovor in vpijala vsako njegovo besedo, zato ne dvomimo, da nam bo ta izredno lep dogodek še dolgo ostal v spominu.

V drugem delu prireditve so članice Vokalne skupine AJDA zapele tri slovenske ljudske pesmi, medtem ko so se članice kulinarčne skupine izredno potrudile, da so prisotne pogostile s slovenskimi dobrotami, s čimer se je druženje podaljšalo do poznih večernih ur.

Mestna knjižnica v Umagu je bila polna ljubiteljev lepe besede

g glazbeno scenska čarolija

Bruno Stermotic; Foto: Valter Zanco

Krajem proteklog meseca, točnije 27. veljače je u Domu hrvatskih branitelja održana proslava desete godišnjice postojanja mješovitog pjevačkog zbora "Encijan" i to na najbolji mogući način - topao i emocionalan. U velelebnom zdanju bivše Austro-ugarske monarhije, u dupko ispunjenoj koncertnoj sali je započeo toliko očekivani glazbeno-scenski spektakl koji je imao za cilj pokazati svo umijeće pjevanja ovih zborša amatera koji već 10 godina šire ljepotu zorskog pjevanja širom lijepe naše, Slovenije, Austrije i Italije.

Koncert je održan pod visokim pokroviteljstvom Ureda za Slovence u svijetu pri vladi Republike Slovenije, Istarske županije i Turističke za-

jednice Grada Pule. Važnosti ovog događaja svojim prisustvom pridonijeli su i visoki gosti iz Slovenije i Hrvatske: ministar Gorazd Žmavc, Rudi Merljak, sekretar Ureda vlade Republike Slovenije za Slovence u pograničnim zemljama i svijetu, dr. Smiljana Knez, veleposlanica Republike Slovenije u Zagrebu, koja je prije dva dana postavljena na tu visoku funkciju i ovaj je dolazak u Pulu početak njene službene karijere u Hrvatskoj, zatim član Izvršnog odbora slovenske Matice iseljenika Janez Rogelj i Jasmina Ilić – glavna tajnica. Franc Kelih, direktor nakladničke kuće Mohorjeva Družba iz Klagenfurta, poklonio je 400 knjiga Slovenskom kulturnom društvu "Istra" iz Pule, u vrijednosti od 8.000 eura.

Prisutnima su predstavljene zboršišti slavljenici koji u zboru pjevaju 5 i

Balerina baletne škole Art Dance

Puna dvorana Doma hrvatskih branitelja

10 godina, pa su za svoju aktivnost u amaterizmu primili Gallusovo priznanje Javnog sklada Republike Slovenije za kulturne djelatnosti. Prije koncerta je u holu Doma hrvatskih branitelja postavljena izložba radova članica kreativne radionice koja djeluje pri SKD "Istra" već 10 godina, te se isto tako slavila i njihova godišnjica. Za svoj bogati petogodišnji i desetogodišnji rad i aktivnost su članice također primile priznanje za kreativnost, Javnog sklada za kulturne djelatnosti Republike Slovenije za kreativnost, a sam je ministar dodijelio nagradu Slovenske vlade gđi Klaudiji Velimirović, donedavne predsjednice SKD "Istra" iz Pule, za

njen velik, desetogodišnji doprinos u radu društva.

Na pozornici su se smjenjivali članovi zbora Encijan, vokalne skupine Ad Hoc i klape Histri i to u neprekinutom ritmu slovenskih narodnih pjesama, onih modernog izričaja, evergreena evergreena, filmske glazbe, te sakralne, istarske i mediteranske pjesme. Počelo se sa poznatom slovenskom popjevkom "Nad mestom se dani" u ritmu bluesa, koju je otpjevala Jasmina Ilić, nakon čega je uz pratnju citre Petra Napreta, jednog od najboljih citraša Europe izvedena Prekmurska "Ne ouri, ne sejaj", uz ples balerina iz skupine Art dance pod vodstvom Katy Samuele Radolović, koje su nas uz pjevanje Encijana odvele u bajkoviti svijet šumskih vila.

Sama je atmosfera u sali bila topla, prijateljska, puna emocija, koju su zborashi vođeni maestralno od temperamentne dirigentice i umjetičke voditeljice Paole Stermotić prenijeli na sve prisutne u dvorani. Plakalo se, smijalo i pjevalo. Bio je to praznik glazbe i osoba koje vole pjesmu i ljude.

"Lepo je biti muzikant" kaže jedna od pjesama, jer bez glazbe bi svijet bio pust i pun tuge. Zborashi su bili ponosni na riječi koje je izgovorio gospodin ministar

Žmavc, da je Encijan uistinu jedan od najboljih pjevačkih zborova u pograničnom području četiriju susjednih država Slovenije (Austrije, Italije, Hrvatske i Mađarske).

Vrhunsko pjevanje Encijana bilo je popraćeno profesionalnim glazbenicima: Plamenka Dražil, violinistica Ljubljanske opere i baleta, Peter Napret, jedan od najboljih europskih citraša, Vedran Vojnić iz Pule, poznati profesor na udaraljka, Nenad Mirt, pulski jazzist na kontrabasu, Srećko Savretić, prva violina Encijana, Alen Belullo, vrhunski gitarist i mandolinist, zatim Dean Vitasović, mladi majstor na istarskim narodnim instrumentima, te Sandro Vešligaj, izuzetno talentirani koncertni majstor i profesor

klavira. Posebno nam je zadovoljstvo bilo sudjelovanje naše drage suradnice i poznate pjevačice Vesne Nežić-Ružić, koja je uz virtuozni uvodni solo violine Plamenke Dražil, te orkestra i zbora otpjevala nadahnuto i vrlo emotivno "Violine u noći" naših pulskih autora Nella Milottija i Boška Obradovića. U tom je koncertu učestvovao i naš stari prijatelj i suradnik, Adi Koletnik, nekadašnji prvi trombon orkestra opere u Grazu.

Scenu je krasio pravi umjetnički cvijetni aranžman, djelo cvjećarne Decor Verde. Ozvučenje je i igru svjetlosti vrlo profesionalno i kvalitetno ostvario Denis Budin iz Studia L.A. iz Rovinja.

Na koncertu je bila i promocija nosača zvuka "Encijana", u produkciji Bestmusic iz Zagreba, kojeg je predstavio i dao recenziju Branko Starc poznati glazbeni stručnjak, skladatelj, dirigent, vokolog, i fonopedagog.

Kroz dvosatni glazbeni spektakl na zanimljiv su nas duhovit i ležeran način vodili Jasmina Ilić i Branko Velimirović. Koncert su snimale čak tri TV kuće: iz Kopra, TV Nova i HRT. Ovaj će kulturni događaj zasigurno ostati dugo u sjećanju i srcima svih četristo prisutnih gostiju iz cijele Hrvatske, posebice Istre te Slovenije. I mi se pridružujemo publici koja je u jedan glas pjevanjem zaželjela "Sretan rođendan Encijan".

Razstava kreativne radionice Skd Istra

U prvom redu uvaženi gosti iz Slovenije, Austrije i Hrvatske

r rezultati našega dela so delo naših rok

Marija Mordej Gnjudić

Joj, ali je mogoče, da je minilo že deset let?

V roke sem vzela likalnik, ugasnila televizijo in med likanjem razmišljala, kaj vse se je zgodilo v desetih letih v Slovenskem kulturnem društvu, kjer od samega začetka obiskujem kreativno delavnico.

Prvi dan, ko smo se srečale z mentorico Janjo, smo sramežljivo pogledovale okoli sebe in se spraševale, kaj sploh delamo tukaj in ali sploh znamo kaj ustvariti, izdelati. Ali bomo uspele? O, pa smo uspele, vam povem! Smo same pridne punce, ki smo skozi druženja in ustvarjanje postale prijateljice.

Družimo se, proslavljamo rojstne dneve in se tudi potožimo druga drugi, ko imamo težke čase. Če katera zbolí, jo obiščemo ali se med seboj pokličemo. Kaj več bi pričakovali, saj vemo, da lepa beseda lepo mesto najde in vsa vrata odpira. Res se tudi skregamo, a tudi takšno je življenje!

Ob zaključku še to. Rezultati našega druženja so delo naših rok. Vse, kar smo naredile, so videli na različnih razstavah od Hrvaške do Slovenije in Italije.

Štefanija sliško: vse se lahko, če se hoče

Vesna V. Zmaić

Štefanija Sliško je od januarja letos mentorica kreativne delavnice SKD Istra, članica pa že skoraj od vsega začetka. Najprej se je pridružila pevskemu zboru društva, a je ugotovila, da ji bolj odgovarja delo z rokami. Kako tudi ne, ko pa je po izobrazbi šivilja. Že nekaj časa kreativno delavnico vodi tudi v društvu upokojencev v Pulju.

Koliko časa ste v kreativni delavnici SKD Istra Pulj in kako se je začelo?
Minilo je deset let, odkar smo se v društvu začeli pogovarjati o tem, kaj si želimo delati, in prišli do sklepa, da se osnuje kreativna delavnica. To je bilo leta 2005 in vsi so bili dobrodošli. Prva mentorica je bila mlada učiteljica, a le za kratek čas, saj je kmalu dobila službo. Sama sem že deset let tudi aktivna članica pri društvu upokojencev v Pulju, zato sem nekajkrat vodila kreativno delavnico, in sicer dvanajstkrat. Leta 2014 smo v času velikonočnih praznikov poklicali zbor Encijan na otvoritev razstave kreativne delavnice društva upokojencev, zaradi katerega je bila svečanost še večja. Še enkrat se jim zahvaljujem.

Koliko vas je bilo na začetku in od kod so prišle ideje in mentorji?
Število kreativk se je počasi večalo. Ko sem se pridružila, so bile v skupini že Gnjudić Mordej Marija, Jelčić Tea, Žerovnik Olgica, Valdi Manfreda in Tinka Kocanović. Marija in Tea sta kot kreativki večkrat dali idejo in nas vodili, vse pa je nadzorovala tajnica Jasmina. Spomladi 2007 smo že imele razstavo del. Naslednje leto smo imele mentorico iz Slovenije, ki nas je učila knjigoveza. Bilo je zanimivo in poučno, sama sem naredila dve knjižici za spomin. Ko je leta 2009 prišla nova članica Milena, nam je pokazala metodo okraševanja kroglic in jajc iz stiropora. Kmalu za tem je prišla gospa Dunja Širec, s katero smo se lotili gline. To je bila nova izkušnja, umazano delo, ki ni bilo vsem všeč. Naredile smo tudi figurice za jaslice, pročelje istrskih kapelic, zvonikov, cerkvenih motivov, poslikale smo panjske končnice. Z Dunjo smo imele dve uspešni razstavi, v sklopu slovenskega društva smo bile v Trstu in Rogaški Slatini. Iz kaširanega papirja smo naredile tudi pustne maske in si jih za časa pusta nadele ter odšle na sprehod do trga. Bilo je res veselo!

Za Vseslovensko srečanje v Pulju so vsi obiskovalci dobili platnene vrečke, na katerih je bila narisana Istra. Kako vam je uspelo?
Jasmina nam je dala nalogo, naj razmislimo, kaj bi kreativke ustvarile za darila ob Vseslovenskem srečanju leta 2011 v Pulju, kjer je bilo naše društvo gostitelj. Prišla sem na idejo s poslikavo tekstilnih vrečk. Pojasnila sem kako se dela, Jasmina pa se je posvetovala s predsednico. Vprašanje je bilo, ali bomo do srečanja lahko izdelale 400 vrečk. Na voljo smo imele več kot pol leta, naredile smo jih in zmagale. Vse se lahko, če se hoče.

Kreativke ste na puljski velikonočni tržnici predstavljale slovenska kreativna dela. Kdo vas je naučil vseh tehnik izdelave velikonočnih pirhov?

Na povabilo društva je prišla k nam gospa iz Adlešičev in nas naučila, kako se barvajo prave belokranjske pisanice. Tea Jelčič nam je pokazala postopek dekoracije stiropornih jajc s servietno tehniko..

Vaše lutke, oblečene v narodne noše, so vam odlično uspele.

Ker znam šivati, sem dobila idejo, da sešijemo narodne noše. Izdelala sem žensko in kasneje tudi moško gorenjsko nošo. Kljub temu sem bila skeptična, ali bodo kaj takega kreativke želele delati. Obljubila sem, da bom pomagala vsaki, ki bo pri izdelavi potrebovala pomoč, in nato smo začele. Jasmina je poiskala noše na internetu, vsaka kreativka si je izbrala model in vrsto noše in uresničile smo resnično uspešen projekt – vsem v ponos in zadovoljstvo. Tako so bile na fotografijah koledarja društva SKD Istra za leto 2013 naše lutke v nošah.

Bile ste tudi na keramični delavnici?

Da, to je bilo zelo lepo doživetje. Povabljene smo bile na štiridnevno ustvarjalno delavnico z glino in to v Ljubljano! V ateljeju Slovenskega etnografskega muzeja smo pod vodstvom kiparke Eve Lenassi Peterson izdelale posode iz gline. Bilo je zelo poučno, preživele smo

zanimive štiri dneve. Vse pohvale Slovenski izseljenski matici, ki je delavnico organizirala.

Kaj ste delale v preteklem letu?

Lani smo slikale na lesene škatle in na steklo. Izdelale smo novoletne čestitke in okrasne krogle iz papirja v origami tehniki. Če je bilo potrebno, smo ob obiskih v društvu rade prostovoljno pomagale. Res smo naredile že veliko tega, če sem kaj pozabila ali se kje zmotila, naj mi soustvarjalke ne zamerijo.

Konec februarja ste praznovale deseto obletnico delavnice z razstavo v Domu hrvatskih branitelja.

Tako je, zelo smo zadovoljne, saj si je razstavo, ki obsega preko trideset različnih del, ogledalo veliko število ljudi. Vedno znova smo prejemale pohvale in opazovale pozitivne odzive ob izdelkih, kar daje vedeti, da smo bile uspešne. Nekatere sekcije društva se sliši, nekatere vidi, vsaka deluje na drugačen način, nobene pa ne smemo zanemariti.

Kakšni so vtisi in načrti za naprej?

Veliko smo že naredili, toda nismo izčrpali vseh idej, ki jih premoremo. Nekaj dela imamo že pripravljenega, toda če ima kdo še kakšno dobro idejo, naj jo deli z nami in nam pomaga pri realizaciji ter kreativnem druženju. Če se bomo poslušali in upoštevali drug drugega, nam bo prav dobro skupaj.

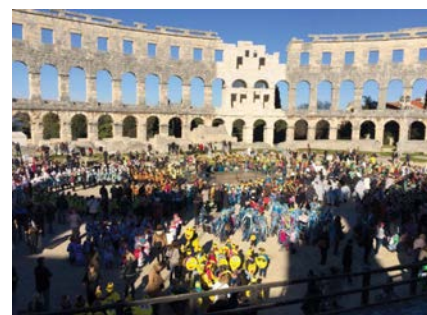
PUST

Če hočete se malo norca delati, zdaj je pravi čas. Noro se oblečite, masko na glavo, in pustite resno življenje v špas.

Lahko se smejite na svoj ali na tuj račun, vice govorite in na trenutek resno življenje pustite in nihče ne bo vedel za vas.

Ko se boste spominjali na ta čas, se boste od srca nasmejali in drugim pripovedovali; »O, kako je bilo lepo in veselo, ampak je prehitro minilo!«

Štefanija Sliško

Ppeti letni čas

Dajana Skitarelić

V Istri se govori, da je pustni čas peti letni čas. Medtem ko so v zgodovini ljudje verjeli, da bodo z maskiranjem pregnali zle duhove, se danes maskirajo le zaradi zabave. Tudi v Pulju je nekoč obstajal običaj pustovanja na ulicah. Ostal mi je v lepem spominu, v zbirki Zgodovinskega in pomorskega muzeja Istre pa hranijo fotografije, kjer je pustno dogajanje tudi dokumentirano.

Spomnim se pustovanja iz otroštva. Otroci smo se našemili z malo okrasnega ličila, barvnimi tkaninami in lasuljami, šli od vrat do vrat s košarico in spraševali: »Ali imate kaj za maskare?« Ljudje so nam podarili skromne dobrote, kakšno jabolko, pomarančo, orehe, jajca ali drobiž.

Ko sem odrasla, smo se s prijateljicami oblekle v kostume, ki smo jih same sešile ali skombinirale iz starih oblek, s šminko in drugimi ličili spremenile svoj obraz in se prelevile v nekoga drugega. Tako smo kot našemljena skupina odšle v hotel Pula, ali hotel Medulin, kjer je bila organizirana maškarada in tekmovanje za najlepšo posamezno in skupinsko masko. Vsak posameznik ali skupina si je nadel tudi ime maske.

Po tem nekaj časa ni bilo več takšnih zabav in pustovanj. Šele leta 2015 je bil po dolgem času organiziran karneval. Organizatorji karnevala so Mesto Pulj, Turistična skupnost Pulj ter Združenje za oh-

ranitev domače besede in maškar Puljščine ter karnevalska skupina Veli vrh – Valmade.

Pustovanje se je ohranilo v manjših mestih v notranjosti Istre: Buzeščina, Cerovlje, Labinščina. V času karnevala postane eden od najbolj izpostavljenih predstavnikov maskiranih skupin novi župan, ki dobi ključ mesta in pove, kaj je bilo dobro in kaj slabo v preteklem letu ter kaj obljublja za naslednje leto.

Primopredajo zmeraj spremljajo heci, ki zabavajo publiko. Takrat maskare pusta obesijo. Navadno je to človeška figura, izdelana iz slame ali sena in oblečena v stara, zakrpana oblačila. Ta je največji krivec za vso zlo preteklega leta.

Domačim maškaram se pridružijo gostujoče skupine maškar in zvončarjev, da skupaj naredijo mimohod. Celotno slavlje pa polepšajo otroci s svojimi domiselnimi maskami.

Maškare svojo pot zaključijo na pepelnico, ko je strogi post. Takrat je v navadi, da se »pusta« sežge. V Svetem Ivanu se takrat igra starodavna igra, ki se imenuje »na ruh«.

n noč muzejev

Milan Miljković

V Pulju se vsako leto odvija noč muzejev. Vrata muzejev so odprta za velike in male prebivalce mesta. Pri vhodu se dobi brezplačna vstopnica znotraj pa so na voljo prigrizki in pijače. Za otroke so organizirane igre s pesmimi in risbami. Vsako leto grem na noč muzejev, saj se naučim nekaj novega in vidim stare prijatelje, ki jih občajno ne vidim vsak dan.

Začetek je ob 18. uri in traja do enih po polnoči. Letos se je noč ovijala 29. 1. 2016, odprto je bilo sedem muzejev. Uice in trgi so bili polni odraslih in otrok, glasbe in svetlobe.

Najprej sem izbral muzej Sveučilišne knjižnice. V kletnih prostorih so bile razstavljene knjige, ki se redko pokažejo javnosti. Oseba, ki je zadolžena za obnovo knjig mi je opisala svoje delo in kako se knjige shranjujejo. Naslednji muzej Antonio Smareglia stoji v drugem delu mesta in prikazuje delo in življenje velikega puljskega skladatelja. Videl sem kje je živel in delal. Glasbenik na klavirju je igral njegovo glasbo. Okoli 23. ure sem vsotpil v mornariško knjižnico, kjer sem si s čajem in piškoti v rokah ogledal knjige in stvari iz vsakdanjega življenja austroogrške monarhije. Muzej je zaprt, odprejo ga samo za turistične skupine, ki obiščejo staro vojaško pokopališče.

Bila je prijetna noč. Srečal sem stare prijatelje in prijateljice, pogovorili smo se in malce pošalili ter se nasmejali. Ko sem okoli druge ure zjutraj prišel domov so me bile moje psičke zelo vesele.

Tudi naslednje leto bom šel na noč muzejev.

Povezovanje mladih

Vesna V. Zmaić

Jutranje sonce je obsijalo Pulj, ko smo se z učenci dopolnilnega pouka slovenskega jezika odpravili v Ilirsko Bistrico. Na Hrvaškem je bil čas počitnic, zato smo se Dino in Maja Zidarič, Marko Poletan in Doroteja Mendica ter učiteljica Vida Srdoč in avtorica tega zapisa, odpravili proti Sloveniji, kjer takrat počitnic niso imeli, a so se vseeno veselili našega obiska.

Naši učenci so dobrega pol leta navezovali stike s tretjim razredom Osnovne šole Dragotin Kette v Ilirski Bistrici. Pisali so voščilnice in razglednice ter vse skupaj zaočkžili z vabilom. Sodelovanje, ki se je pričelo na pobudo naše učiteljice Vide Srdoč, seže še v čas, ko je bila učiteljica slovenskega jezika v Osnovni šoli Matulji na Reki.

Povezovanje sta kot koristno in dobrodošlo prepoznala tudi Zavod za šolstvo Republike Slovenije in Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, ki sta projekt medse-

bojnega sodelovanja podprla in na razpisu odobrila sredstva za našo pot. Učenci in razredničarka Nevica ter ravnateljica so nas pristrčno sprejeli že na šolskem dvorišču. Otroci so menda komaj čakali naš prihod, tam pa je bila tudi ekipa Radia Koper, ki je za portal o Slovencih v zamejstvu posnela reportažo. Skupaj smo se odpravili v razred, kjer smo glede na velikonočni čas učence obdarili s čokoladnimi jajčki in zajčki, oni pa so nam zapeli pesem dobrodošlice.

Vsi skupaj smo poslušali pouk slovenskega jezika, kjer smo obravnavali besedo »mama«, njeno simboliko in vse, kar nam pomeni. Otroci so razložili, kaj jim pomeni beseda mama in s pantomimo prikazali, kaj mama največkrat počne, ostali pa smo ugotavljali, kaj naj bi to bilo. Tudi naša Maja Zidarič se je opogumila ter s pantomimo prikazala, da njena mama največkrat tipka. Bilo je zelo zabavno. Učiteljica Nevica nam je razdelila Pavčkovo pesem Mama je ena sama, otroci pa so jo prebrali. Tudi naši učenci so se pridružili branju in šlo jim je več kot odlično!

Maja Zidarič - roža za mamo

Dobrodošlica

Intervju za spletni portal *Slovenci v sosednjih državah*

Tema, ki smo jo obravnavali pri pouku, se je pravzaprav navezovala na materinski dan, ki ga v Sloveniji praznujemo 25. marca, in ker je ta nastopil tri dni po našem obisku, so otroci naredili darila za mamice. Pod vodstvom učiteljic so se lotili izdelave rožic iz krep papirja. Ko je vsak izdelal prikupno cvetlico, smo se odpravili v šolsko jedilnico, kjer nas je že čakalo kosilo.

Pookusnem kosilu smo se odpravili proti mestu in se sprehodili skozi znameniti Kindlerjev park. Pred več kot pol stoletja je na njegovem mestu počivalo smetišče in postane mlake. Vilijem Kindler, gozdarski strokovnjak avstro-ogrškega porekla, se je odločil, da bo zapuščen prostor uredil in na njem zasadil različne rastlinske vrste.

Delo je bilo dolgoročno, ureditvi, ki je trajala več kot dvajset let, so se pridružili tudi meščani, kasneje pa so se pokazali rezultati. Danes štiri hektarje parka krasijo 110 različnih rastlinskih vrst, umetna jezera z mostički, skalnjakom in poletni cvetočimi lokvanji. Park pretakata reki Sušec in Bistrica, ki sta nekoč poganjali bistriške mline.

Na potoku Bistrica, dolgem vsega skupaj kilometer, so stoletja gradili mline in žage, ki so jih poganjala vodna kolesa. V poletnem času, ko je vode zmanjkovalo, so se mlinarji dogovorili, zajezili vodo pred svo-

Levo naša učiteljica Vida Srdoč in ravnateljica OŠ Dragotin Kette Ester Jurišević

jim kolesom ter jo preusmerili k sosedovemu. Tako je vsak mlin delal nekaj časa, saj za vse ni bilo dovolj vode, a je bilo za vsakega vsaj nekaj dela. Menda od takrat obstaja tisti rek, da človek sebi v prid napelje vodo na svoj mlin. Ogledali smo si Hodnikov mlin, ki ima bogato zgodovino. Danes je tu muzej, ki hrani prvotne naprave za mletje žita, skozenj in pod njem pa teče potok Bistrica. Hodnikov mlin je delal do leta 1972 in nato, tako kot vsi pred njim, ustavil svoje kolo. Nadomestili so jih električni mlini, vodni pa so povsem utihnili.

V času deževnih obdobij si lahko v okolici mesta ogledate številne hudo-urniške potoke. Najlepši je Sušec, ki v soteski skriva čudovit, skoraj pravljični izvir, do katerega smo se odpravili tudi z učenci. Na poti skozi mesto smo obiskali tudi Knjižnico Makse Samsa, kjer so nam prijazne bibliotekarke pokazale lepo, novo in knjig polno zakladnico znanja. Po prijetnem in poučnem šolskem dnevu slovenskega jezika, likovne ustvarjalnosti in zgodovine ob sprehodu skozi Ilirsko Bistrico, smo nove prijatelje povabili, da nam vrnejo obisk, mi pa smo se napotili proti domu. Sonce nas je spremljalo ves dan, do poznih popoldanskih ur, ko smo srečno prispeli v Pulj.

Na kilometer dolgem potoku je bilo štirideset žag in mlinov

Ogled Kindlerjevega parka

Neva Stančič Pibernik

P po nadarjenosti so si blizu

Jeseni 2014 smo v SKD Istra odprli likovni tečaj, šolo slikanja. Tečaj traja od začetka oktobra do konca junija vsak petek od 9. do 11. ure zjutraj. Na prvi tečaj se je prijavilo šest učencev, redno so prihajali štirje, trije pa so ostali do konca »šolskega leta«. Borili smo se z uvodom v slikanje, risali kocko, perspektivo, spoznavali in mešali akrilne barve in se približali skrivnostim slikanja portreta. Ker so tečaj obiskovali samo trije učenci, sem se lahko vsakemu posvetila, jih spremljala, spodbujala, da so na koncu uspeli naslikati vsak svojo kopijo portreta slavnih slikarjev, ki smo jih razstavili v galeriji društva.

Novo sezono 2015/2016 so nadaljevali isti trije učenci, pridružili sta se jim še dve učenki. Tako sta nastala pravzaprav dva razreda. V drugem so nadaljevali in poglobljali program slikanja portreta, v prvem pa sta, po kratkem uvodu v slikanje, torej spoznavanju materialov, kompozicije, risanja perspektive, konstrukcije glave in mešanja akrilnih barv, tudi obe ostali učenki začeli risati in slikati portrete po slikah renesančnih mojstrov. Po nadarjenosti sta oba razreda zelo blizu.

Da bi spoznali razvoj slikarstva v preteklosti, sem jim na začetku vsake lekcije pojasnila en del zgodovine slikarstva. Ugotovila sem, da bi jim koristil pregled skozi vso zgodovino slikarstva, zato sem sestavila in

predstavila vsako obdobje z vodilnimi umetninami do današnjih dni. Tako so dobili pregled nad smerjo, v kateri se je gibal slikarstvo od začetkov, preko analize delovanja barv in svetlobe do popolne abstrakcije. Edino nespremenljivo vodilo v tem procesu je bila vedno ideja, ki je odločala zakaj avtor slika, kaj slika in kako slika. Tu učenci tudi najdejo odgovor, zakaj se sami ukvarjajo s slikanjem.

Po petih mesecih tečaja so se nam pridružile še štiri učenke. Tudi one so začele pri spoznavanju osnov in perspektive, vendar tečaj slikanja ni šola, kjer število učencev ni omejeno in ti samo poslušajo predavanja. Deset učencev na tečaju je meja, kjer se že pokaže, kako pogosto in poglobljeno se lahko predavatelj oz. mentor posveti vsakemu učencu posebej in obenem poskuša obdržati kvaliteto učenja. Tej meji smo se zelo približali, zato se v tej sezoni ne morejo več vključevati novi učenci, saj bi posledično kvaliteta tečaja padla.

Nova sezona se začne letošnjo jesen.

Vidimo se.

Marija Langer

Spomini na mojo omico

BABICA IN »VILSKA GOSPA« ANA PRETNAR (1891 – 1976)

Skrajno desno Ana Pretnar ob očetu in mami, z bratom, soprogom in otroki

Babičin dom je stal na gričku ob mali cerkvici elegantnih got-skih linij in se harmonično skladal z gorenjsko okolico gora nad Podtaborom pri Podbrezju. V času Avstro-Ogrske, pa tudi še v stari Jugoslaviji, je bila to zares lepa vila, zato so domačini gospodarici te domačije, babici Ani Pretnar, rekli kar »vilska gospa«.

Njeni gospodarji in stanovalci po moški liniji so bili za slovenske in gorenjske razmere svojevrstni in odlični vojaki. Babičin oče, kasnejši podmaršal avstro-ogrske vojske Jože Tomšé, je moral biti zares izrednih vojaških sposobnosti, da so ga Habsburžani imenovali prav v sam vrh vodstva te nekoč zelo mogočne avstrijske vojaške tvorbe. Bil je izvrsten topničar in balistik, saj je skonstruiral tedaj najsodobnejši 305 – milimetrski možnar. Še bolj pa ga odlikuje to, da si je ob povišanju v plemiča izbral, slovenski priimek

Jože Tomšé, podmaršal, plemeniti Savski dol. Tisti zelo redki Slovenci, ki so bili deležni te visoke fevdalne časti, so si menda kar vsi nadeli nemške plemiške naslove, ker je to njihov gospodar habsburški cesar smatral za docela naravno in za očiten znak pokornosti do njihove prevzvišene vladarske dinastije. Babičina mati Jožefa Pavlin, pa je bila zvesta žena svojemu plemeni-temu možu.

Iz okrilja tako odlične družine, ki je bila za takratne razmere resnično nekaj izrednega, sta oče in mati leta 1910 poslala takrat devetnajstletno Ano na Dunaj, kjer se je vpisala v prvi letnik medicinske fakultete tamkajšnje univerze. Celo dunajska dekleta so se v prvih desetih letih dvajsetega stoletja izredno redko odločala za takšno izobrazbo.

Med počitnicami je z Dunaja prinesla fotografski aparat, ki je bil takrat v zasebnih rokah izredna redkost. Hitela je fotografirati otroke in starejše domačine in čez nekaj dni med fotografirane brezplačno delila fotografije, ki jih je sama razvijala. Bila je vsestransko izobražena, aktivno je obvladala srbohrvaško, francosko, nemško ter pasivno italijansko in angleško.

V času študija se je Ana zaljubila in se poročila z mladim čednim Gorenjcem, mornariškim oficirjem

Z leve Bruno Langer, Ana Pretnar in Marija Langer

Jožefom Pretnarjem. Ta vojak ji je prekrizal načrte, da bi služila ljudem kot zdravnica. Z njim je stopila pred oltar in mu kasneje rodila pet otrok, štiri dekleta in fanta, Jožeta Pretnarja očeta Marije Langer, ki je v družini tretji zapored postal mornariški oficir. Ana je svojemu možu sledila v mnoge kraje v Istri, Srbiji in Dalmaciji, kamor so ga pač premeščale vojaške oblasti po službeni dolžnosti. Šele leta 1921, ko se je vpisala v takrat znamenito babiško šolo prof. dr. Zalokarja v bolnišnici in porodnišnici v Ljubljani, je lahko izrazila svojo tiho strast do medicine. Tam je z odliko opravila babiški izpit in še isto leto pričela s službo v bolnišnici za ženske bolezni v Ljubljani. Leta 1925 se je z družino preselila v Zemun, kjer je delala kot babica do leta 1943, potem se ji je uspelo z družino vrniti v vilo na Podbrezje.

Takoj po prihodu na Gorenjsko se je vsa Pretnarjeva družina vključila v pomoč in zvezo s partizani. Babičin dom je postal zbirališče ilegalcev in v bližnjem čebelnjaku je imela skladišče sanitetnega materiala ter medicinskih ter drugih pripomočkov in dobrin za partizane v gozdovih. Ker je dobro govorila nemško, ji okupator ni prišel na sled in je tako veliko prispevala k okrevanju ranjenih partizanov.

Takoj po osvoboditvi je začela delati kot terenska babica. V Podbrezju in okoliških vaseh so »vilsko gospo« lahko srečali v supergah in s cekarjem

v roki, kako rahlo sključena leta od porodnice do porodnice in k bolnikom ter povsod, kjer so bili potrebni njene pomoči. Velika soba družinskega salona njihove vile je bila pogosto ordinacijski prostor in svetovalnica za številne vaščane okoliških krajev. K njej so se zatekali z mislijo, da jim bo »vilska gospa« že znala pomagati. Sama je dobro vedela, do kod sega njeno znanje in kdaj mora bolnika napotiti k zdravniku.

S 70. leti je šla v pokoj in takrat je bolezen srečala tudi njo. Ob velikem potepanju po svetu in neprestanem delu na terenu ob vsakem vremenu ji je pač moralo začeti pešati srce. Zaradi pomanjkanja babiškega kadra, so jo s 75. leti honorarno zaposlili za opravljanje babiške službe na okoliškem območju, čeprav je bila že očitno bolna. Umrla je 16. marca 1976.

Zdravnik in prijatelj Ivan Hribnik je v feljtonu posvečenem Ani Pretnar zapisal:

»Se vi Podbrezjani sploh zavedate, od kakšne izredne babice se za vedno poslavljate? Ali slutite, kakšna odlična in vsestranska zdravnica bi se razvila, če bi ljubezen ne prekinila njenega študija v drugem letniku na dunajski medicinski fakulteti? Torej je bila le ljubezen njen osnovni motiv, celo pred neugasljivo strastjo do medicinskega dela. In tako je tudi prav za dobrega človeka v belem.«

Jerica Potočnik

Spodnja Savinjska dolina je že od 19. stoletja znana po pridelavi hmelja in varjenju okusnega piva, poznanega tudi izven meja naše dežele. Več kot stoletje dolga tradicija pridelave hmelja je sooblikovala ekonomske in socialne razmere tamkajšnjih prebivalcev ter drugih, ki so redno prihajali na sezonsko obiranje hmelja. V Žalcu, središču »Doline zelenega zlata«, je od novembra 2009 za obiskovalce odprt Ekomuzej hmeljarstva in pivovarstva Slovenije, ki na sodoben in pristrčen način prikazuje življenje hmeljarjev nekoč in danes.

Zgodba o zelenem zlatu in pivu

Ekomuzej hmeljarstva in pivovarstva se nahaja v stari sušilnici hmelja v neposredni bližini Inštituta za hmeljarstvo in pivovarstvo Žalec. V razstavnih prostorih je na interaktiven način predstavljeno hmeljarstvo in pivovarstvo skozi zgodovino, obiskovalci pa si lahko ogledajo še postopek varjenja piva ter ga seveda tudi poskusijo. V muzeju se tako seznanimo s hmeljarsko identiteto Spodnje Savinjske doline, hmeljarskimi šegami, socialnim in družbenim položajem hmeljarjev in obiralcev hmelja ter hmeljarskim delom.

Zanimive so tudi druge podrobnosti, kot na primer obleka, prehrana, spanje ter zaslužki hmeljarjev in obiralcev hmelja. Obiskovalce bo nasmejal duhovit desetminutni film iz prejšnjega stoletja, ki na zabaven način prikazuje življenje in delo savinjskih pridelovalcev hmelja. Vse tiste, ki jih podrobneje zanima hmeljarska tehnologija, si lahko ogledajo prikaz le-te na različnih lokacijah hmeljarskih kmetij po celi regiji, novejšo tehnologijo pa na poskusnih hmeljskih nasadih Inštituta za hmeljarstvo in pivovarstvo Žalec. Za obiskovalce, ki iz muzeja ne želijo oditi praznih rok, je na voljo trgovina spominkov, kjer lahko kupijo hmeljarski čaj, savinjsko pivo Kukec, pripomočke za kuhanje piva doma in knjige s hmeljarsko tematiko.

LOKALNO PREBIVALSTVO ZANIMA LASTNI IZVOR

Muzejsko gradivo in razna orodja so prispevali tudi prebivalci okoliških občin. Na ta način aktivno povezujejo v muzejsko družino vsakogar, ki je bodisi prispeval del svojih spominov ali pa je del zgodbe o hmelju, poudarjajo v ekomuzeju. »Ekomuzej tako odseva željo lokalnega prebivalstva po raziskovanju lastnega izvora in zgodovine ter prispeva k lokalnem razvoju,« dodajajo.

Najpomembnejši partnerji oziroma pooblastitelji ter pobudniki in ustanovitelji ekomuzeja so občine Žalec, Braslovče, Polzela, Prebold, Tabor in Vransko, veliko zaslug za odprtje muzeja pa nosijo tudi Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Žalec, Hmezad Export – Import, Razvojna agencija Savinja, Zavod za kulturo, šport in turizem Žalec ter Zveza turističnih društev Občine Žalec.

HMELJARSTVO V SLOVENIJI IMA BOGATO TRADICIJO

Pridelava hmelja ima v Sloveniji dolgo tradicijo. V okolici Škofje Loke so hmelj gojili že v 12. stoletju. V srednjem veku je pridelava popolnoma zastala. Ponoven razcvet je hmeljarstvo doživelo v 19. stoletju, ko se je močno razširilo tudi na Štajerskem. Veliko zaslugo za pospešeno rast hmeljišč imata Hmeljarsko društvo, ustanovljeno leta 1880, in žalska Hmeljarna, ustanovljena leta 1902. Po drugi svetovni vojni je za ekonomsko plat proizvodnje skrbela hmeljarska zadruga Hmezad, Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo v Žalcu pa je pridelovalcem nudil svetovalno in raziskovalno podporo. Kljub temu da je Slovenija majhna država, spada med večje pridelovalke hmelja. Pridela namreč dva do tri odstotke vsega hmelja na svetovnem trgu. Na več kot dva tisoč hektarjih hmeljarskih nasadov so najpogostejše slovenske sorte aurora, bobek in savinjski golding.

SIMON KUKEC – OČE LAŠKEGA PIVA

V ekomuzeju sta na ogled razstavi o znamenitemu pivovarju Simonu Kuku in hmeljarju, gospodarstveniku in politiku Franu Robleku. Razstava z naslovom Zgodba o uspehu Simona Kukca je bila pripravljena ob stoletnici njegove smrti (rodil se je leta 1838, umrl pa leta 1910). Kot je znano, ga Laščani imenujejo kar oče laškega piva. Poleg pivovarne v Laškem je imel Kukec v lasti še pivovarno v Žalcu. Le-ta je prenehala z delovanjem po prvi svetovni vojni. V njegovem obdobju so v Laškem letno zvarili od 30

do 35 tisoč hektolitrov piva, v Žalcu pa od 15 do 20 tisoč hektolitrov. Zanimivo je, da so že takrat varili različne vrste piva, med drugimi ležak, termalno pivo, porter, marčno in bavarsko pivo. Pivovarni Simona Kukca sta prijeli številna priznanja doma in v tujini. Kukčevo pivo se je zelo dobro prodajalo po celotnem slovenskem prostoru, pili pa so ga celo v Egiptu in Indiji.

FRAN ROBLEK – MOŽ, KI JE HMELJARSTVO DVIGNIL NA VIŠJO RAVEN

Za razvoj hmeljarstva in pivovarstva v Spodnji Savinjski dolini so poleg Simona Kukca zaslužni številni domačini, med njimi tudi hmeljar, gospodarstvenik in politik Fran Roblek. V Ekomuzeju je tako od septembra letos na ogled razstava ob 150-letnici njegovega rojstva. Fran Roblek je bil hmeljar, ki je zaslužen za tehnološki razvoj hmeljarstva. Bil je prvi hmeljar, ki se je dolga leta resno ukvarjal s selekcijo hmelja. Svoje znanje je prenašal tudi na druge hmeljarje. Zanimivo je, da je njegova sušilnica veljala za najboljšo v takratni banovini. Bil je tudi zavzet član stanovskega Južnoštajerskega hmeljarskega društva v Žalcu. Od leta 1911 do svoje smrti je bil tudi njegov predsednik.

ZA DOBRO PIVO ZGOLJ TRI SESTAVINE

Ljubitelji laškega piva se bodo

V ospredju maketa hmeljarne

verjetno malce več časa zadržali ob panojih, na katerih so predstavljeni zgodovinski mejniki Pivovarne Laško. Še posebej zanimiva je razstava steklenic in pločevink laškega piva iz različnih obdobj, ki v nas budi nostalgijo po dobrih starih časih.

Sicer pa vsak »tapravi pivoljubec« ve, da so za dobro pivo potrebne zgolj tri sestavine: kakovostna voda, slad iz ječmena in hmelj, ki daje pivu prijetno aromo in grenkobo. Katero oziroma čigavo pivo je najboljše, je verjetno stvar polemike. Vsi pa prav dobro vemo, na katero že vrsto let prisegajo Savinjšani.

Orodje za pridelavo hmelja

Vesna V. Zmaić

Testo:

- 3,5 dl mlačnega mleka
- vrečka in pol suhega kvasa
- 600 g moke
- 2 jedilni žlici moke
- 4 jedilne žlice sladkorja
- 2 čajni žlički sladkorja
- 1 čajna žlička soli
- 3 rumenjaki
- lupinica polovice limone
- 2 jedilni žlici kisle smetane
- 2 jedilni žlici stopljenega masla
- 2 jedilni žlici ruma
- 1 vaniljev sladkor

Nadev:

- 250 g suhe skute
- 150 g kisle smetane
- 200 g sladkorja
- 3 beljaki
- 2 jedilni žlici ruma
- šopek pehtrana

Premaz:

- stopljeno maslo
- drobtine

Velika noč je prvo nedeljo po prvi spomladanski polni luni - po 20. marcu. Praznik ima judovske korenine, prvotno pa gre za praznovanje nomadskih ljudstev, ki so v družinskem krogu slavila novoletno prebujanje narave. V Sloveniji velikonočno in pomladno praznovanje označuje pehtranova potica. Je prepoznavno slovenska, saj se pri nas pehtran pojavlja v sladkih jedeh in pecivih, medtem ko ga drugje v Evropi redko uporabljajo drugače kot za začimbo juhe in pečenke. Zdaj, ko to berete je velika noč res že mimo, vendar potica velja za praznično pecivo in zagotovo bo še kakšna priložnost, da se spoprimemo s peko potice.

p pehtranova potica

PRIPRAVA:

Za pehtranovo potico najprej pripravite kvasec – v deciliter mlačnega mleka vmešajte kvas, 2 čajni žlički sladkorja in 2 jedilni žlici moke ter počakajte, da naraste. Preostalo moko presejete v skledo in ji dodajte sol. V drugi skledi z mešalnikom zmešajte sestavine za testo – preostalo mleko in sladkor, vaniljev sladkor, rumenjake, naribano lupinico, po dve jedilni žlici kisle smetane, stopljenega masla in ruma. Primešajte moki in zamesite gladko, ne pretrdo testo. Pustite vzhajati vsaj pol ure.

PRIPRAVITE NADEV – zmešajte skuto, preostalo kisko smetano, 200 gramov sladkorja in rum. Primešajte trd sneg treh beljakov in drobno nasekljan pehtran. Vzhajano testo pregnetite in pustite še enkrat vzhajati. Pečico ogrejte na 165 stopinj Celzija in namastite pekač.

Drugič vzhajano testo razvaljajte pol centimetra debelo, premažite s stopljenim maslom, posujte z drobtinami in namažite z nadevom.

Pehtranovo potico zvijte, jo preložite v pekač in pustite še malo vzhajati. Nato jo prebodite z iglo, namažite z jajcem in pecite 50 minut.

NASVET:

V trgovini kupljeno skuto na cedilu in gazi odcedite, da odteče odvečna voda. Uporabite lahko tudi suh pehtran. Potico boste lažje zvili s pomočjo prtiča.

Iingver

Vesna V. Zmaić

Ingver je avtohtona rastlina Indije in Kitajske, ime izvira iz sanskerta in v prevodu pomeni »s telesom kot rogovi«. Ingver je pomembno zdravilo v kitajski medicini in velja za zdravilo stotih bolezni. Konfucij, kitajski mislec in reformator, pa ga je že petsto let pred Kristusom uporabljal v vsaki jedi, medtem ko so ga v starem Rimu uporabljali v lepotilne namene. V Indiji natančno ločijo med značilnostmi suhega in svežega ingverja pri zdravljenju in v kuhinji.

Pri nas smo ga začeli spoznavati nedavno. Jedem daje oster, pekoč in aromatičen okus. Izredno priljubljen pa je v Angliji in na Skandinavskem polotoku, kjer iz njega pripravljajo tudi pivo in vrsto sladice, medtem ko se je na jedilnike v ostale dele Evrope prikradel dokaj pozno. Uveljavil se je v alternativni medicini, a ga je sodobna medicina in kozmetična industrija prevzela, ko je zagnala številne raziskave o njegovi morebitni učinkovitosti.

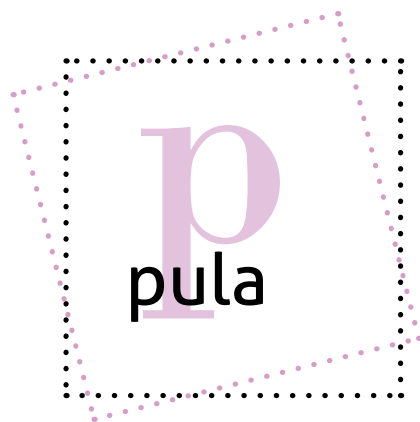
Ingver je učinkovito poživilo za krvni obtok, saj preprečuje nastajanje krvnih strdkov in širi žile. Raziskave so potrdile, da ingverjev izvleček znižuje koncentracijo holesterola v krvi in znižuje krvni tlak, nekatere sestavine ingverja blažijo vnetja, zato lahko pomaga pri kroničnih vnetnih boleznih, kot je artritis.

V naravni medicini ingver uporabljajo tudi za varovanje pred okužbami dihal. Je namreč ogrevalno in blažilno zelišče proti kašlju, prehladu, gripi in drugih težavah z dihal. Številni ljudski zdravilci za lajšanje bolečin in zategnjenosti v prsih, ki jih povzročata gripa in prehlad, priporočajo žvečenje sveže ingverjeve korenine, pitje ingverjevega čaja ali zaužitje soka iz ingverjeve korenine skupaj z žličko medu.

- Ingver lahko uživate kot svežo rastlino (dnevno okoli 10 g tanko narezanih ter nasekljanih lističev).
- Lahko ga dodate kot začimbo v sadno solato in v razne kolače.
- Uživate ga lahko posušenega (1 – 2 krat dnevno okoli 2 g)
- Iz njega lahko pripravite različne vrste napitkov, kot npr. čaj, pivo, vino, kavo.
- V kolikor vas mučijo revmatična obolenja, si vtirajte pripravljeno eterično olje iz ingverja 2 – 3 krat dnevno 15 dni, tudi če bolečine prenehajo prej. Lahko pa pripravljeno eterično olje iz ingverja uživate z malo medu (1 – 3 kapljice) in kocko sladkorja.
- Uživate lahko tudi kandiran ingver v obliki bonbonov.
- Skuhate si lahko čaj iz ingverja in sicer tako, da nastrgate koreniko in jo poparite z vrelo vodo. Čaj blaži jutranjo slabost, zdravi razjede in prebavne težave ter uspešno deluje proti prehladu.
- Sušen ingver dodajte na koncu kuhanja jedi, medtem ko lahko sveži ingver kuhamo skupaj z jedjo, a bo ta z dolžino kuhanja vse bolj pekoča, zdravilnih sestavin pa bo vse manj.

Pri nakupu pazimo, da korenika ni poškodovana ali plesniva, ampak gladka, napeta in mesnata. Barva lupine je odvisna od sorte ingverja. Kupljeni ingver zavijmo v čisto vlažno krpo in ga shranjujmo v hladilniku. Tudi zamrznemo ga lahko.

V prodaji je tudi posušen, ki ima značilno svežo aromo po limoni, nekateri prisegajo na kandiranega. Najkakovostnejši ingver, ki ga prodajajo pod imenom peeled, ima izrazito lepo rumeno barvo, kosi so veliki in brez vlaken.

Izložba tvornice stakla u Puli

Muzejsko galerijski prostor v Svetih srcih. Presjek 60-godišnjeg rada pulske tvornice stakla u kojoj se nije proizvodilo samo laboratorijsko staklo, nego i puno zanimljivih predmeta za raznoliku uporabu, od olimpijske baklje, do navigacijskog svjetla za airbuseve. Izložba je otvorena do 5. 5. 2016.

23. 4. 2016 / 9:00 – 21:00

Pozdrav proljeću

Glazbeni i kulinarški događaji
Forum – Portarata – Forum

30. 4. 2016

Blues koncert

Eric Sardinas
Kaštel - povijesni i pomorski muzej Istre

12. – 15. 5. 2016

Festival Visualia

14. 5. 2016 i 28. 5. 2016 / 9:00 - 13:00

Mirisi i okusi Istre Hand Made by Markat

Tržnica

11. 6. 2016

Dani Antike

Gladiatori u Areni

19. 6. 2016

Na ulicama i trgovima 2016

Nastup kulturno umjetničkih društava
Forum

24. 6. 2016

Koncert zbora Encijan

Slovensko kulturno društvo Istra
Forum

28. 6. 2016 / 21:00

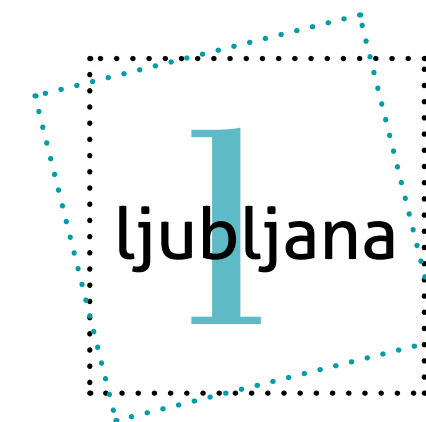
Koncert KUD Matko Brajša Rašan

Forum

29. 6. 2016 / 19:30

Predstavljanje istarske tradicijske baštine

Forum – Portarata – Forum

26. – 28. 5. 2016

Druga godba

Festival etno in svetovne glasbe ter v manjšem obsegu jazza. Letos poteka 32. festival po vrsti in sodi med najboljše evropske festivale drugačne glasbe. Lokacije dogodka: Kino Šiška, Metelkova, Cankarjev dom

2. 2. – 30. 6. 2016

Naše telo

Razstava ponuja celovit vplogled v anatomijo in delovanje človeškega telesa. Na razstavi je približno 200 primerkov posameznih organov, človeških teles in drugih delov telesa. Razstava je odprta od 9. – 19. ure - pod Metalko v center Ljubljane, podhodu Ajdovščina. Vstopnica 14,50 € / osebo, otroci do 14 let: 9.50€, družinska 41,50 €.

30. 6. – 2. 7. 2016

Dobrodošli doma

Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu organizira srečanje Slovencev iz zamejstva in sveta. Na glavnem dogodku, ob 25. obletnici samostojnosti Slovenije, bo organiziran 24 urni kulturni maraton in razne športne prireditve. V soboto, 2. 7. 2016, bo v programu nastopil tudi naš zbor Encijan.

Pri naših prijateljih

Dorotea Mendica

Pri naših prijateljih v IB

Z naših OŠ dragotina ketteja smo se spoznali prek noveletne voščilnice. Napisali so nam tudi razglednice. Na obisk smo šli 22. marca letos. Obiskali smo učence 3. razreda in učiteljico Neveco. Krenili smo ob 8: uri izpred Plodina. Z nami sta na pot šli naši učiteljica Vida in tajnica Vesna. V Ilirsko Bistrico smo prišli ob 10: uri. Pred šolo so nas pričakali učenci, učiteljice in ravnateljica. Deljali so nam v svoj razred. Vsak od nas je imel na mizi listek s imenom. Pri moji mizi so sedeli: Amina in Anca.

V Sloveniji praznujemo materinski dan 25. marca. Brali smo pesem Mama je ena sama. Za mamco smo izdelali čestitko in rožico iz krep papirja. Po pouku smo šli na kosilo. Jedli smo juho, pire krumpir, meso in zelje.

Po kosilu smo šli v park in knjižnico. Ogledali smo si tudi Hladnikov mlin in slap Lušec. Proti Pulju smo krenili ob 3: uri. Domov smo prišli ob 5: uri. Najbolj mi je bil vseh pouk. Želo sem vesel, da se lahko družim s svojimi vrstniki iz Slovenije.

i in memoriam matevžu slamniku

Svojo življenjsko pot je zaključil naš dolgoletni član Matevž Slamnik, ki je v društvo pristopil pred desetimi leti in se aktivno vključil v njegovo delovanje.

Življenjska pot ga je kot pripadnika mornarice nekdanje Jugoslavije popeljala v različne kraje, toda očitno sta mu Istra in mesto Pulj prirasli k srcu, da je tu ostal.

Po upokojitvi se je posvetil hobiju, ki ga je popolnoma prevzel – neumorno je obdeloval istrski kamen in z njim ustvarjal dodatke v okolju zasebnih hiš. Iznajdljiv kot je bil, je znal prijeti za delo na različnih področjih in je to svoje znanje velikokrat uporabil za volontersko pomoč v društvu.

Pa ne samo to. Modrost, nabrano na pestri in polni življenjski poti, je rad podelil z nami med obiski v Slovenskem domu. Vsebina takih pogovorov so bili tudi hudomušni domisleki, ki so izvirali iz njegovega smisla za humor. Na steklenici domačega orehovca, ki ga je sam naredil, je napisal, da je namenjen »za odpustke grehov« in da mu je trajnost »do dna«.

Spomin na Matevža, ki živi v vsakem izmed nas, bo ostal predvsem na proslavo desete obletnice društva, ko je na vhodu v dvorano v hotelu Histria pozdravljal prihajajoče v gorenjski narodni noši.

Klaudija Velimirovič

A close-up photograph of pink flowers, possibly cherry blossoms, on thin branches. The background is a dense, out-of-focus green foliage. The lighting is soft, highlighting the delicate petals of the flowers.

Lepa je pomlad,
ko ima vsak nekoga,
vsaj malo rad

mavrica